

*Załącznik do Uchwały Nr 1/XVI/24
Zarządu Banku Spółdzielczego w Końskich
z dnia 13 czerwca 2024 r.*

*Załącznik do Uchwały Nr 3/V/24
Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Końskich
z dnia 14 czerwca 2024 r.*

Informacja podlegająca ujawnieniu
zgodnie z Polityką informacyjną Banku Spółdzielczego
w Końskich
na dzień 31 grudnia 2023 r.

Końskie, czerwiec 2024r.

Spis treści:

I. Informacje z zakresu stosowania norm ostrożnościowych	3
II. Informacje ogólne o Banku.....	4
III. Najważniejsze wskaźniki	4
IV. Cele i zasady polityki zarządzania poszczególnymi ryzykami przyjęte w strategiach i politykach zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka.....	6
V. Ryzyko operacyjne.....	21
VI. Ryzyko płynności i finansowania	23
VII. Ujawnienia informacji na podstawie Rekomendacji Z KNF	27
VIII. Opis Systemu Kontroli wewnętrznej	29
IX. Informacja o spełnianiu przez członków Rady Nadzorczej i Zarządu Banku Spółdzielczego w Końskich wymogów określonych w art. 22aa ustawy Prawo bankowe oraz wytycznych EBA stanowiska KNF	32
X. Załączniki do Informacji.....	33

I. Informacje z zakresu stosowania norm ostrożnościowych

Niniejsza „Informacja” podlegająca ujawnieniu zgodnie z Polityką informacyjną Banku Spółdzielczego w Końskich na dzień 31 grudnia 2023 r.”, zwana dalej Informacją, została przygotowana zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z 26 czerwca 2013 roku w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zwanym dalej „Rozporządzeniem CRR” oraz Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/876 z dnia 20 maja 2019 roku zmieniającym Rozporządzenie CRR, z uwzględnieniem aktów wykonawczych do Rozporządzenia CRR, a także Rekomendacji wydanych przez Komisję Nadzoru Finansowego, zwaną dalej „KNF”.

Wymogi dotyczące ujawniania informacji na mocy Części Ósmej Rozporządzenia CRR określone zostały w art. 431–455 Rozporządzenia CRR. Bank będąc **małą i niezłożoną instytucją nienotowaną** ujawnia w niniejszej Informacji, zgodnie z odstępstwem wynikającym z art. 433b ust. 2 Rozporządzenia CRR, informacje dotyczące najważniejszych wskaźników, o których mowa w art. 447 Rozporządzenia CRR.

Bank w zakresie ujawnianych informacji stosuje pominięcie informacji uznanych za:

- 1) nieistotne – informacje nieistotne, to w opinii Banku informacje, których pominięcie lub nieprawidłowe ujawnienie nie powinno zmienić lub wpłynąć na ocenę lub decyzję odbiorcy opierającego się na tych informacjach przy podejmowaniu decyzji ekonomicznych (na podst. art. 432 ust. 1 Rozporządzenia CRR),
- 2) zastrzeżone lub poufne – Bank uznaje informacje za:
  - a) zastrzeżone, jeżeli ich podanie do wiadomości publicznej w opinii Banku osłabiłoby jego pozycję konkurencyjną na rynku w rozumieniu przepisów o ochronie konkurencji i konsumentów,
  - b) poufne, jeśli Bank zobowiązał się wobec klienta lub innego kontrahenta do zachowania poufności zgodnie z ustawą o ochronie danych osobowych a także danych objętych ochroną ze względu na tajemnicę bankową – Rozporządzenie o Ochronie Danych Osobowych (RODO): Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych), (na podstawie art. 432 ust. 2 Rozporządzenia CRR).

Informacja została opracowana zgodnie z „Polityką informacyjną Banku Spółdzielczego w Końskich”. Podlega ona publikacji na stronie internetowej Banku: <https://bskonskie.pl>.

II. Informacje ogólne o Banku

1. Bank Spółdzielczy w Końskich z siedzibą w Końskich, ul. Zamkowa 7, 26-200 Końskie wpisany jest do rejestru prowadzonego przez Sąd Rejonowy w Kielcach X Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem 0000100386.
2. W 2023 roku Bank prowadził działalność w ramach struktury organizacyjnej:
  - Centrala Banku- 26-200 Końskie ul. Zamkowa 7
  - Oddział BS w Końskich - 26-200 Końskie ul. Zamkowa 7
  - Oddział BS w Stąporkowie- 26-220 Stąporków ul. Piłsudskiego 132a
  - Oddział BS w Radoszycach - 26-230 Radoszyce ul 1 Maja 2 (utworzony w wyniku przyłączenia Banku Spółdzielczego w Radoszycach w 2008 r.)
3. Bank na dzień 31.12.2023 roku nie posiadał udziałów w podmiotach zależnych objętych konsolidacją.
4. Bank nie prowadzi działalności poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Bank nie posiada podmiotów zależnych.
5. Bank zrzeszony jest z Bankiem Polskiej Spółdzielczości S.A. z siedzibą w Warszawie.
6. Bank jest uczestnikiem systemu ochrony instytucjonalnej - Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS. Celem funkcjonowania systemu ochrony instytucjonalnej jest zapewnienie płynności i wypłacalności każdego uczestnika.

III. Najważniejsze wskaźniki

Bank, będąc małą i niezłożoną instytucją nienotowaną, ujawnia informacje obejmujące najważniejsze wskaźniki, zgodnie z art.447 Rozporządzenia CRR:

		31.12.2023	31.12.2022
	Dostępne fundusze własne (kwoty)		
1	Kapitał podstawowy Tier I	25 319	20 515
2	Kapitał Tier I	25 319	20 515
3	Łączny kapitał	25 319	20 515
	Kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem		
4	Łączna kwota ekspozycji na ryzyko	94 540	88 208
	Współczynniki kapitałowe (jako odsetek kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem)		
5	Współczynnik kapitału podstawowego Tier I (%)	26,78	23,26
6	Współczynnik kapitału Tier I (%)	26,78	23,26
7	Łączny współczynnik kapitałowy (%)	26,78	23,26
	Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka innego niż ryzyko nadmiernej dźwigni (jako odsetek kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem)		
EU-7a	Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka innego niż ryzyko nadmiernej dźwigni (%)	8%	8%
EU-7b	W tym: obejmujące kapitał podstawowy Tier I (punkty procentowe)	4,50%	4,50%
EU-7c	W tym: obejmujące kapitał Tier I (punkty procentowe)	6%	6%

EU-7d	Łączne wymogi w zakresie funduszy własnych SREP (%)	8%	8%
	Wymóg połączonego bufora i łączne wymogi kapitałowe (jako odsetek kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem)		
8	Bufor zabezpieczający (%)	2,50%	2,50%
EU-8a	Bufor zabezpieczający wynikający z ryzyka makroostrożnościowego lub ryzyka systemowego zidentyfikowanego na poziomie państwa członkowskiego (%)	0%	0%
9	Specyficzny dla instytucji bufor antycykliczny (%)	0%	0%
EU-9a	Bufor ryzyka systemowego (%)	0%	0%
10	Bufor globalnych instytucji o znaczeniu systemowym (%)	0%	0%
EU-10a	Bufor innych instytucji o znaczeniu systemowym (%)	0%	0%
11	Wymóg połączonego bufora (%)	2,50%	2,50%
EU-11a	Łączne wymogi kapitałowe (%)	10,50%	10,50%
12	Kapitał podstawowy Tier I dostępny po spełnieniu łącznych wymogów w zakresie funduszy własnych SREP (%)	16,34%	16,34%
	Wskaźnik dźwigni		
13	Miara ekspozycji całkowitej	235 050	235 050
14	Wskaźnik dźwigni (%)	9,43%	8,73%
	Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej (jako odsetek miary ekspozycji całkowitej)		
EU-14a	Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej (%)	0%	0%
EU-14b	W tym: obejmujące kapitał podstawowy Tier I (punkty procentowe)	0%	0%
EU-14c	Łączne wymogi w zakresie wskaźnika dźwigni SREP (%)	3%	3%
	Bufor wskaźnika dźwigni i łączny wymóg w zakresie wskaźnika dźwigni (jako odsetek miary ekspozycji całkowitej)		
EU-14d	Wymóg w zakresie bufora wskaźnika dźwigni (%)	0%	0%
EU-14e	Łączny wymóg w zakresie wskaźnika dźwigni (%)	3%	3%
	Wskaźnik pokrycia wypływów netto		
15	Aktywa płynne wysokiej jakości (HQLA) ogółem (wartość ważona – średnia)	73 228	68 095
EU-16a	Wypływy środków pieniężnych – Całkowita wartość ważona	21 257	25 537
EU-16b	Wpływy środków pieniężnych – Całkowita wartość ważona	14 828	6 313
16	Wypływy środków pieniężnych netto ogółem (wartość skorygowana)	13 241	19 224
17	Wskaźnik pokrycia wypływów netto (%)	552,59	354,23
	Wskaźnik stabilnego finansowania netto		
18	Dostępne stabilne finansowanie ogółem	215 960	185 388
19	Wymagane stabilne finansowanie ogółem	113 417	101 126
20	Wskaźnik stabilnego finansowania netto (%)	190,41	183,32

IV. Cele i zasady polityki zarządzania poszczególnymi ryzykami przyjęte w strategiach i politykach zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka

Opis procesów zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka

W Banku funkcjonuje zorganizowany proces zarządzania ryzykiem (zbiór zasad i mechanizmów, których zadaniem jest organizacja procesów decyzyjnych i ocena działalności bankowej), w którym uczestniczą organy Banku oraz poszczególne komórki organizacyjne. System zarządzania ryzykami służy bezpieczeństwu zgromadzonych w Banku środków oraz zapewnieniu legalności działania Banku przez ustalenie ryzyka powstającego w działalności Banku, monitorowanie go i zarządzanie nim oraz zapewnienie przestrzegania przepisów. Ma to wspomagać prawidłowe, efektywne i skuteczne kierowanie Bankiem przez jego organy.

Bank w ramach systemu zarządzania ryzykiem, podejmuje następujące działania:

- 1) stosuje sformalizowane zasady służące określaniu wielkości podejmowanego ryzyka i zasady zarządzania ryzykiem,
- 2) stosuje sformalizowane procedury mające na celu identyfikację, pomiar lub szacowanie oraz monitorowanie ryzyka występującego w działalności Banku, uwzględniające również przewidywany poziom ryzyka w przyszłości,
- 3) stosuje sformalizowane limity ograniczające ryzyko i zasady postępowania w przypadku przekroczenia limitów,
- 4) stosuje przyjęty system sprawozdawczości zarządczej umożliwiający monitorowanie poziomu ryzyka,
- 5) posiada strukturę organizacyjną dostosowaną do wielkości i profilu ponoszonego przez Bank ryzyka,
- 6) posiada procedury anonimowego zgłaszania wskazanemu członkowi Zarządu, a w szczególnych przypadkach - Radzie Nadzorczej Banku, naruszeń prawa oraz obowiązujących w Banku procedur i standardów etycznych. W ramach procedur, o których mowa wyżej, Bank zapewnia osobom, które zgłaszają naruszenia, ochronę co najmniej przed działaniami o charakterze represyjnym, dyskryminacją lub innymi rodzajami niesprawiedliwego traktowania.

Zadaniem systemu zarządzania ryzykiem jest identyfikacja, pomiar lub szacowanie, monitorowanie oraz raportowanie ryzyka występującego w działalności Banku. Realizacji tych zadań służą działania podejmowane przez Bank, określone wyżej. Czynności te mają służyć zapewnieniu prawidłowości procesu wyznaczania i realizacji szczegółowych celów działalności prowadzonej przez Bank.

Cele strategiczne w zakresie zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka zawiera „Strategia zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka w Banku Spółdzielczym w Końskich” która określa:

- istotę i cel zarządzania ryzykiem w Banku,
- rolę organów Banku i pracowników w procesie zarządzania ryzykiem,
- zasady zarządzania ryzykiem,
- zadania priorytetowe w zakresie zarządzania ryzykiem istotnym, zawarte w szczegółowych Celach strategicznych (politykach długoterminowych),
- zasady kontroli wewnętrznej i audytu,

- zasady kultury ryzyka.

Bank stosuje następujące metody wyliczania regulacyjnych wymogów kapitałowych:

- 1) metodę standardową w zakresie ryzyka kredytowego,
- 2) metodę wskaźnika bazowego BIA w zakresie ryzyka operacyjnego.

Szczegółowy opis procesów zarządzania ryzykiem zawierają polityki i instrukcje zarządzania poszczególnymi ww. ryzykami oraz Instrukcja sporządzania i monitorowania planów strategicznych oraz planu ekonomiczno – finansowego Banku Spółdzielczego w Końskich.

Na system zarządzania każdym rodzajem ryzyka składa się:

- procedura opisująca zasady zarządzania ryzykiem (polityka, instrukcja),
- identyfikacja, pomiar i monitorowanie,
- system limitów ograniczających narażenie Banku na ryzyko,
- system informacji zarządczej,
- adekwatna do skali ryzyka organizacja procesu zarządzania.

W procesie zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, strategiczne cele dla Banku zatwierdza Rada Nadzorcza. Zarządzanie ryzykiem w Banku odbywa się w oparciu o opracowane w formie pisemnej i zatwierdzone przez Zarząd wewnętrzne procedury, które określają sposób identyfikacji, pomiaru, monitorowania i raportowania poszczególnych rodzajów ryzyka uznanych przez Bank za istotne. Bank dokonuje przeglądu ryzyk zidentyfikowanych w działalności w wyniku którego identyfikuje ryzyka trwale uznane za istotne niezależnie od wielkości straty historycznej lub szacowanej przyszłej straty nieoczekiwanej oraz ryzyka istotne wariantowo po spełnieniu określonych kryteriów ilościowych i jakościowych. Podlegają one zarządzaniu i szczególnemu nadzorowi zgodnie z Uchwałą Zarządu Nr 3/VI/23 z dnia 16 lutego 2023 r.

Bank uznaje za istotne w jego działalności następujące rodzaje zidentyfikowanego ryzyka:

- 1) Ryzyka trwale uznawane za istotne, niezależnie od wielkości straty historycznej lub szacowanej przyszłej straty niespodziewanej, tj. :

a) należące do grupy ryzyk objętych wymogami regulacyjnymi zgodnie z art. 92 Rozporządzenia UE 575/2013 oraz Rozporządzeniem Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 8 czerwca 2021 r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz polityki wynagrodzeń w bankach a także Rozporządzeniem Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 27 lipca 2021 r. w sprawie systemu szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego oraz dokonywania przez bank przeglądów strategii i procedur szacowania i stałego utrzymywania kapitału wewnętrznego. Ryzyka te, które są podstawowymi dla działalności Banku, stanowią podstawę do wyliczenia kapitału regulacyjnego, określającego podstawową prawną normę ostrożnościową ograniczającą ryzyko działania Banku, ryzyka podstawowe z uwagi na potencjalny duży poziom ryzyka nieodłącznego (inherentnego) w sytuacjach nagłej zmiany warunków działania mogą stanowić źródło dużych strat niespodziewanych:

- ryzyko kredytowe i kontrahenta,
- ryzyko rynkowe (w ramach ryzyka rynkowego za ryzyko istotne uznane jest ryzyko walutowe),
- ryzyko operacyjne,
- ryzyko przekroczenia progu koncentracji kapitałowej.

b) ryzyko koncentracji odnoszące się do ryzyka koncentracji branżowej, ryzyka koncentracji przyjętych form zabezpieczenia, ryzyka koncentracji zaangażowań w jednorodny instrument finansowy, ekspozycji denominowanych w tej samej walucie lub indeksowanych do tej samej waluty i ryzyka koncentracji wynikającego z ekspozycji wobec podmiotów i osób, o których mowa w art.79 ust.1 ustawy – Prawo bankowe, które są powiązane z ryzykiem kredytowym i które z uwagi na brak idealnego rozproszenia ryzyka kredytowego stanowi potencjalny duży poziom ryzyka nieodłącznego (inherentnego) w sytuacjach nagłej zmiany warunków działania mogące stanowić źródło dużych strat niespodziewanych,

c) ryzyko płynności i finansowania jako podstawowe ryzyko w działalności Banku - utrata płynności może w skrajnej sytuacji doprowadzić do zagrożenia bezpieczeństwa depozytów i upadłości Banku, ponadto ryzyko płynności zostało objęte zewnętrznymi normami nadzorczymi;

d) ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej - ryzyko wiąże się bezpośrednio z utrzymaniem zdolności do generowania odpowiedniej wielkości wyniku finansowego oraz utrzymania odpowiedniej wartości kapitału ekonomicznego, a w sytuacji niekorzystnych zmian zewnętrznych ryzyko może generować wysoką stratę niespodziewaną;

e) ryzyko systemów informatycznych - z uwagi na objęcie tego ryzyka zewnętrznymi normami nadzorczymi, skutki finansowe ryzyka systemów informatycznych w procesie szacowania kapitału wewnętrznego ujęte są w skutkach z tytułu ryzyka operacyjnego, dlatego Bank nie wyodrębnia tego ryzyka w samym procesie szacowania kapitału wewnętrznego;

f) ryzyko braku zgodności, z uwagi na obowiązek zarządzania tym ryzykiem, wynikający z przepisów zewnętrznych, jednakże z uwagi na objęcie skutków finansowych ryzyka braku zgodności w procesie szacowania kapitału wewnętrznego z tytułu ryzyka operacyjnego, Bank nie wyodrębnia tego ryzyka w samym procesie szacowania kapitału wewnętrznego;

g) ryzyko utraty reputacji - z uwagi na objęcie tego ryzyka zewnętrznymi normami nadzorczymi, skutki finansowe ryzyka utraty reputacji w procesie szacowania kapitału wewnętrznego ujęte są w skutkach z tytułu ryzyka operacyjnego, dlatego Bank nie wyodrębnia tego ryzyka w samym procesie szacowania kapitału wewnętrznego;

h) ryzyko prawne - z uwagi na potencjalne zagrożenia wystąpienia strat w działalności na skutek błędnego lub zbyt późnego opracowania regulacji, ich niestabilności, zmian w otoczeniu prawnym czy niekorzystnych rozstrzygnięć sądowych, z uwagi na objęcie skutków finansowych ryzyka prawnego w procesie szacowania kapitału wewnętrznego z tytułu ryzyka operacyjnego, ryzyka braku zgodności, Bank nie wyodrębnia tego ryzyka w samym procesie szacowania kapitału wewnętrznego;

i) ryzyko prowadzenia działalności (conduct risk) - z uwagi na objęcie tego ryzyka zewnętrznymi normami nadzorczymi, skutki finansowe ryzyka prowadzenia działalności (conduct risk) w procesie szacowania kapitału wewnętrznego ujęte są w skutkach z tytułu ryzyka operacyjnego, dlatego Bank nie wyodrębnia tego ryzyka w samym procesie szacowania kapitału wewnętrznego;

j) Ryzyko ML/FT – jest to ryzyko wynikające z możliwości wykorzystania działalności Banku do prania brudnych pieniędzy i finansowania terroryzmu przez podmioty korzystające z jego usług. Ryzyko to wiąże się zarówno ze stratami reputacyjnymi jak i sankcjami finansowymi.

Ryzykiem towarzyszącym ryzyku ML/FT jest ryzyko sankcyjne związane z możliwością obejścia przez klienta obsługiwane przez Bank międzynarodowych sankcji w zakresie podmiotu jak i przedmiotu płatności. Skutki finansowe ryzyka ML/FT w procesie szacowania kapitału wewnętrznego ujęte są w skutkach z tytułu ryzyka operacyjnego, dlatego Bank nie wyodrębnia tego ryzyka w samym procesie szacowania kapitału wewnętrznego;

k) ryzyko biznesowe – jako ryzyko mające bezpośredni wpływ na bieżący i przyszły poziom funduszy własnych Banku, z uwagi na wrażliwość na zmiany w otoczeniu gospodarczym i prawnym, skutkującą możliwością znacznego obniżenia wyniku finansowego;

l) ryzyko inwestycji (kontrahenta) – oznaczające ryzyko niedotrzymania planowanego zwrotu z instrumentu finansowego lub utraty zainwestowanych środków, podlegające monitorowaniu w ramach ryzyka kredytowego, jako ryzyko mające wpływ na sytuację Banku uznane za istotne.

2) Ryzyka istotne wariantowo tj. pozostałe zidentyfikowane ryzyka które spełniły kryteria istotności określone w Instrukcji szacowania kapitału wewnętrznego oraz oceny adekwatności kapitałowej w Banku Spółdzielczym w Końskich.

Pozostałe ryzyka są poddawane monitorowaniu ich poziomu w cyklach kwartalnych i w przypadku uznania danego ryzyka za ryzyko istotne, Bank szacuje kapitał wewnętrzny na pokrycie danego ryzyka oraz wdraża procedurę zarządzania tym ryzykiem.

Cele i strategie w zakresie zabezpieczenia i ograniczenia ryzyka

1) ryzyko kredytowe,

Celem strategicznym w zakresie działalności kredytowej jest budowa odpowiedniego do posiadanych funduszy własnych bezpiecznego portfela kredytowego oraz portfela inwestycji finansowych, zapewniającego odpowiedni poziom dochodowości.

Limitami strategicznymi w zakresie ryzyka kredytowego i ryzyka kontrahenta są: wskaźnik NPE, udział ekspozycji zagrożonych w kredytach ogółem, którego poziom nie powinien przekraczać 7 % oraz wskaźnik pokrycia ekspozycji kredytowych z rozpoznaną utratą wartości rezerwami celowymi, którego poziom nie powinien być niższy niż 30 %

Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie ryzykiem kredytowym obejmujące podstawowe kierunki działań (cele pośrednie):

- 1) budowa bezpiecznego, zdywersyfikowanego portfela kredytowego,
- 2) podejmowanie działań zabezpieczających w obszarze ryzyka pojedynczej transakcji oraz ryzyka portfela,
- 3) działania organizacyjno-proceduralne,
- 4) dokonywanie bezpiecznych inwestycji finansowych.

Działania zabezpieczające w obszarze ryzyka pojedynczej transakcji to:

- a) wdrożenie statystycznych metod oceny zdolności kredytowej dostosowanych do charakterystyki ryzyka poszczególnych grup kredytobiorców, wykorzystujących dane statystyczne np. GUS oraz opracowania udostępnione przez Spółdzielnię Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS dotyczące minimum egzystencji lub średniego miesięcznego wynagrodzenia także dane statystyczne pochodzące z międzybankowych baz danych,
- b) wdrożenie metod ograniczających nadmierne zadłużanie się gospodarstw domowych, kredytowanych przez Bank,

- c) zatwierdzenie zasad monitorowania sytuacji ekonomiczno-finansowej kredytobiorców oraz zabezpieczeń, ze szczególnym uwzględnieniem zapisów Rekomendacji „T” oraz Rekomendacji „S”,
- d) przeprowadzanie klasyfikacji ekspozycji kredytowych i tworzenie rezerw zgodnie z właściwym Rozporządzeniem Ministra Finansów oraz wytycznymi Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS,
- e) udzielanie pełnomocnictw do podejmowania decyzji kredytowych na podstawie systemu kompetencji decyzyjnych obowiązujących w Banku,
- f) odpowiednia organizacja procesu przyznawania kredytu, w tym struktury organizacyjnej na potrzeby udzielania i monitorowania kredytów, a także określenie kompetencji decyzyjnych (organów decyzyjnych w procesie akceptacji ryzyka kredytowego) poprzez rozdzielenie funkcji związanych z bezpośrednią obsługą klienta (gromadzenie dokumentów, przygotowanie danych do analiz, sporządzanie propozycji klasyfikacji na podstawie monitoringu sytuacji klienta) od oceny ryzyka przez decydentów,
- g) analiza wskaźnika LtV przy kredytach zabezpieczonych hipotecznie,
- h) analiza ilościowa i jakościowa podmiotów wnioskujących o kredyt, uwzględniająca również ocenę ryzyka dla zrównoważonego rozwoju (ESG) oraz ryzyka sankcyjnego w działalności kredytobiorców instytucjonalnych
- i) niezależna weryfikacja wszystkich transakcji kredytowych przeprowadzana przed podjęciem decyzji przez decydentów,
- j) prowadzenie aktywnej polityki informacyjnej dla klientów będących konsumentami w zakresie ryzyka zmienności stóp procentowych.

Działania zabezpieczające w obszarze ryzyka portfela to:

- a) dywersyfikacja kredytów,
- b) pozyskiwanie do współpracy klientów o dobrej sytuacji ekonomicznej, sprawdzonej reputacji, dobrze współpracujących z Bankiem,
- c) tworzenie, weryfikacja i analiza wykonania limitów koncentracji,
- d) opracowanie systemu informacji zarządczej w zakresie działalności kredytowej,
- e) analiza rynku, w tym rynku nieruchomości,
- f) wykorzystanie baz danych, dotyczących zadłużenia gospodarstw domowych (np. BIK),
- g) ocena jakości portfela kredytowego oraz wskaźnika pokrycia rezerwami kredytów zagrożonych,
- h) analiza wpływu bancassurance na ryzyko kredytowe,
- i) wdrożenie do działalności Banku wytycznych i rekomendacji organów nadzorczych (EBA, KNF) oraz Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS w zakresie zarządzania ryzykiem koncentracji, zarządzania ekspozycjami nieobsługiwanymi i restrukturyzowanymi, udzielania i monitorowania kredytów, w zakresie klasyfikacji ekspozycji kredytowych i tworzenia rezerw oraz zasad zarządzania ryzykiem kredytowym.

- j) dążenie do zapewnienia szybkiej identyfikacji ekspozycji nieobsługiwanych (NPE) oraz zapewnienie odpowiedniej efektywności zarządzania restrukturyzacją i windykacją Banku, w tym aktywami przejętymi za długi,
- k) opracowanie polityki cenowej w zakresie produktów kredytowych,
- l) wskazanie rodzaju transakcji nie finansowanych przez Bank,
- m) opracowanie zasad wdrażania nowych produktów kredytowych.

2) **ryzyko rynkowe (w ramach ryzyka rynkowego za ryzyko istotne uznane jest ryzyko walutowe).**

Podstawowym celem zarządzania ryzykiem walutowym jest ograniczanie skutków narażenia Banku oraz Klientów na nieoczekiwane zmiany kursów walut.

- 1) Podstawowym celem Banku jest utrzymywanie pozycji walutowej całkowitej w wysokości nie przekraczającej 2% funduszy własnych (limit strategiczny w zakresie ryzyka walutowego), która nie wiąże się z koniecznością utrzymywania regulacyjnego wymogu kapitałowego na ryzyko walutowe.
- 2) Strategią Banku jest prowadzenie konserwatywnej polityki w zakresie ryzyka walutowego, tzn. kształtowanie pozycji w granicach nie wiążących się z koniecznością utrzymywania wymogu kapitałowego, zgodnie z Rozporządzeniem 575/2013 UE. Należy podkreślić, że takie podejście nie ogranicza w żaden sposób rozwoju wolumenu transakcji walutowych oferowanych klientom Banku.
- 3) Bank w zakresie obsługi walutowej opiera swoje działania w szczególności na uelastycznieniu oferty produktowej, pozwalającej na lepsze zaspokojenie indywidualnych potrzeb klientów adekwatnie do sytuacji rynkowej. Zgodnie z profilem biznesowym i strukturą klientów, Bank dopasowuje ofertę produktową i kanały zawierania transakcji do potrzeb małych i średnich przedsiębiorstw prowadzących wymianę handlową z zagranicą oraz potrzeb osób fizycznych.
- 4) W ramach stosowanej polityki ograniczania ryzyka Bank dąży do utrzymywania maksymalnie zrównoważonej pozycji walutowej.
- 5) Bank zakłada, że skala działalności walutowej będzie nie znacząca (ustalona zgodnie z wytycznymi Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS w zakresie zarządzania ryzykiem walutowym) i ryzyko koncentracji dla poszczególnych walut będzie niskie.
- 6) Bank prowadzi rozliczenia dewizowe za pośrednictwem banku zrzeszającego.

3) **ryzyko operacyjne oraz ryzyko braku zgodności**

Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym oraz ryzykiem braku zgodności w Banku jest ograniczanie ryzyka występowania strat operacyjnych oraz dążenie do ich minimalizowania poprzez:

- 1. utrzymanie udziału kosztów zdarzeń ryzyka operacyjnego w wymogu kapitałowym z tytułu ryzyka operacyjnego (BIA) na poziomie poniżej 80% (limit strategiczny w zakresie ryzyka operacyjnego),
- 2. utrzymanie limitów operacyjnych na założonym poziomie nie przekraczającym limitów tolerancji ryzyka operacyjnego,
- 3. podejmowanie działań zapewniających utrzymanie wskaźników KRI na akceptowalnym poziomie,
- 4. zapewnienie bezpiecznego i ciągłego funkcjonowania Banku, w tym w szczególności w zakresie procesów krytycznych oraz realizacji zadań własnych Banku.
- 5. zapewnienie spójności celów biznesowych z planowanym rozwojem środowiska teleinformatycznego,

6. podejmowanie działań ograniczających poziom ryzyka utraty reputacji, głównie mających na celu budowanie właściwego wizerunku Banku jako instytucji zaufania publicznego,
7. realizowanie programu przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu (Program PPP) obowiązującego w Banku.

Cel strategiczny jest realizowany poprzez zarządzanie ryzykiem operacyjnym oraz ryzykiem braku zgodności obejmujące podstawowe kierunki działań (cele pośrednie):

- 1) zdefiniowanie przebiegu procesu zarządzania ryzykiem operacyjnym,
- 2) prowadzenie i analiza rejestru incydentów i strat z tytułu ryzyka operacyjnego oraz z tytułu ryzyka braku zgodności,
- 3) opracowanie ogólnych zasad zarządzania ryzykiem operacyjnym (obejmujących również ryzyko systemów informatycznych oraz bezpieczeństwo realizacji usług płatniczych, w tym za pośrednictwem internetu, ryzyko prawne, ryzyko prowadzenia działalności, ryzyko utraty reputacji, ryzyko ML/FT), w tym zasad identyfikacji, oceny, monitorowania, zabezpieczania i transferu ryzyka operacyjnego,
- 4) zarządzanie kadrami,
- 5) zdefiniowanie tolerancji/apetytu banku na ryzyko operacyjne, w tym wartości progowych sum strat danej klasy zdarzeń w określonym horyzoncie czasowym, oraz określenie działań, które Bank będzie podejmował w przypadkach, gdy wartości te zostaną przekroczone,
- 6) określenie docelowego profilu ryzyka operacyjnego, uwzględniającego skalę i profil ryzyka operacyjnego obciążającego Bank,
- 7) modyfikacja Planu ciągłości działania i planów awaryjnych w sposób adekwatny do zagrożeń,
- 8) przyjęcie założeń dla systemu kontroli wewnętrznej w zakresie ryzyka operacyjnego w tym ryzyka systemów informatycznych oraz ryzyka dla bezpieczeństwa usług płatniczych.
- 9) zarządzanie systemami informatycznymi i ich bezpieczeństwem mające na celu: systematyczne dostosowywanie systemów do wymogów prawa, wprowadzanie nowych produktów oraz nowych wersji oprogramowania, w tym oprogramowania wspomagającego zarządzanie ryzykiem, a także programów służących bezpieczeństwu sieci i systemów informatycznych oraz budowę świadomości ryzyka wśród pracowników poprzez niezbędne szkolenia i działania zarządcze,
- 10) przyjęcie do stosowania Zasad ładu korporacyjnego opracowanych przez Komisję Nadzoru Finansowego.
- 11) opracowanie Polityki bezpieczeństwa w zakresie usług płatniczych i płatności internetowych Banku Spółdzielczego w Końskich, zgodnie z Rekomendacjami dotyczącymi płatności internetowych wydanymi przez organy nadzorcze oraz ustawą o usługach płatniczych.
- 12) budowa właściwego wizerunku Banku, jako: stabilnego podmiotu finansowego, spełniającego wymagania prawne i regulacyjne, właściwie reagującego na potrzeby klientów oraz uczestniczącego w pozytywny sposób w rozwoju lokalnego środowiska i przeciwdziałanie zjawiskom grożącym utracie wizerunku Banku (cel strategiczny w zakresie ryzyka utraty reputacji).
- 13) opracowanie zasad zarządzania ryzykiem modeli, zgodnie z zaleceniami wynikającymi z Rekomendacji W opracowanej przez Komisję Nadzoru Finansowego.
- 14) wdrożenie do działalności Banku przepisów Rozporządzenia RODO, przepisów znowelizowanej ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu, przepisów Rekomendacji Z oraz przepisów wynikających z przepisów ograniczających wyłudzenia skarbowe.
- 15) weryfikacja spójności procedur wewnętrznych Banku z regulacjami zewnętrznymi.

16) opracowanie procedur reakcji na incydenty ryzyka operacyjnego obejmujące poważne incydenty ryzyka operacyjnego, incydenty związane z naruszeniem ochrony danych osobowych, incydenty dotyczące bezpieczeństwa usług płatniczych oraz incydenty o charakterze nadużyć.

17) opracowanie zasad zarządzania przetwarzaniem danych w chmurze obliczeniowej zgodnie z wytycznymi nadzorczymi.

18) opracowanie oceny ryzyka Banku w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu oraz stosowanie adekwatnych do jego poziomu środków bezpieczeństwa finansowego.

4) **ryzyko przekroczenia progu koncentracji kapitałowej.**

Ryzyko koncentracji zarządzane jest w ramach ryzyka kredytowego.

5) **ryzyko koncentracji zaangażowań** odnoszące się do :

- a) ryzyka koncentracji branżowej,
- b) ryzyka koncentracji przyjętych form zabezpieczenia,
- c) ryzyka koncentracji zaangażowań w jednorodny instrument finansowy.

Ryzyko koncentracji zarządzane jest w ramach ryzyka kredytowego.

6) **ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej.**

Celem zarządzania ryzykiem stopy procentowej jest utrzymanie relacji przychodów i kosztów odsetkowych oraz bilansowej wartości zaktualizowanej kapitału wynikającej ze zmian stóp procentowych, w granicach nie zagrażających bezpieczeństwu Banku i akceptowanych przez Radę Nadzorczą.

Limitem strategicznym w zakresie ryzyka stopy procentowej jest rozpiętość odsetkowa , której poziom nie powinien być niższy niż 1,5.

Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie ryzykiem stopy procentowej obejmujące podstawowe kierunki działań (cele pośrednie):

- 1) zapewnienie odpowiedniej struktury aktywów i pasywów oprocentowanych w celu ograniczania ryzyka bazowego oraz ryzyka przeszacowania,
- 2) podejmowanie odpowiedniej polityki cenowej (w tym działań marketingowych) w celu utrzymania odpowiedniej do skali działalności stabilnej bazy depozytowej oraz dochodowego portfela kredytowego w celu wypracowania odpowiednich marż,
- 3) codzienna realizacja polityki stóp procentowych w procesie sprzedaży produktów bankowych,
- 4) wdrażanie do działalności Banku zasad i rekomendacji organów nadzorczych EBA i KNF oraz Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS w zakresie zarządzania ryzykiem stopy procentowej w księdze bankowej.

Zarządzanie ryzykiem stopy procentowej oraz marżą odsetkową opiera się na :

- a) analizie obecnego oraz prognozowanego kształtowania się poziomu stóp procentowych na rynku międzybankowym,
- b) analizach narażenia Banku na ryzyko stóp procentowych oraz analizach oprocentowania produktów Banku,
- c) prognozach kształtowania się przyszłego wyniku odsetkowego,
- d) dostępności produktów aktywnych i pasywnych,
- e) przestrzeganiu ustalonych limitów,
- f) realizowaniu celów przyjętych w Strategii działania Banku,

- g) wykorzystywaniu wyników testów warunków skrajnych,
- h) identyfikacji ryzyka stopy procentowej przy nowo wdrażanych produktach,

Zarządzanie ryzykiem stopy procentowej oraz marżą odsetkową odbywa się poprzez:

- a) kształtowanie oprocentowania aktywów i pasywów,
- b) wydłużanie terminów wymagalności/ zapadalności aktywów bądź pasywów poprzez szersze zastosowanie instrumentów o stałej stopie procentowej,
- c) skracanie terminów wymagalności/ zapadalności aktywów bądź pasywów poprzez zwiększanie udziału instrumentów o zmiennej stopie procentowej,
- d) zmianę długości zapadalności aktywów o oprocentowaniu stałym,
- e) zwiększenie liczby umów z klauzulą możliwej zmiany oprocentowania,
- f) zmniejszenie lub zwiększenie zaangażowania w aktywach mniej wrażliwych na zmiany stóp procentowych,
- g) zmianę strategii kredytowej.

7) **ryzyko płynności i finansowania**

Celem strategicznym Banku w zarządzaniu płynnością jest pełne zabezpieczenie jego płynności, minimalizacja ryzyka utraty płynności przez Bank w przyszłości oraz optymalne zarządzanie nadwyżkami środków finansowych.

Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie ryzykiem płynności obejmujące podstawowe kierunki działań (cele pośrednie):

- 1) zapewnienie odpowiedniej struktury aktywów, ze szczególnym uwzględnieniem aktywów długoterminowych,
- 2) podejmowanie działań (w tym działań marketingowych) w celu utrzymania odpowiedniej do skali działalności stabilnej bazy depozytowej,
- 3) utrzymanie nadzorczych miar płynności w tym miar określonych w Rozporządzeniu UE,
- 4) wdrożenie do systemu zarządzania płynności zasad wynikających z nowelizacji Rekomendacji P min. zapewnienie płynności śróddziennej,
- 5) utrzymywanie nadwyżki płynności.

Limitem strategicznym w zakresie ryzyka płynności jest wskaźnik LCR , którego poziom nie powinien być niższy niż 100%.

8) **ryzyko prawne oraz ryzyko prowadzenia działalności (conduct risk)**

Ryzyko prawne oraz ryzyko prowadzenia działalności (conduct risk), zarządzane są w ramach ryzyka operacyjnego.

9) **ryzyko systemów informatycznych**

Ryzyko systemów informatycznych zarządzane jest w ramach ryzyka operacyjnego.

10) **ryzyko inwestycji (kontrahenta)** ,

Celem strategicznym w zakresie ryzyka inwestycji – jest budowa portfela zapewniającego uzyskanie zakładanej rentowności oraz płynności, budowa portfela zapewniającego bezpieczeństwo inwestowanych środków Banku i odpowiednią realizację celów inwestycyjnych, w tym nieprzekraczanie limitów inwestycji ustalonych przez Radę Nadzorczą.

Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie ryzykiem inwestycji i obejmuje następujące działania:

- 1) identyfikację ryzyka otoczenia przez analizę i monitoring sytuacji rynku, ewentualne poszukiwanie szans rynkowych zapewniających odpowiednią rentowność i bezpieczeństwo inwestycji;
- 2) planowanie portfela, ustalenie limitów inwestycyjnych, ustalenie limitów koncentracji zaangażowań, ustalenie limitów strat;
- 3) ustalenie limitu strategicznego dla ryzyka inwestycji finansowych - udział instrumentów finansowych z rozpoznaną utratą wartości w instrumentach finansowych ogółem, którego wartość nie powinna przekraczać 5%;
- 4) monitorowanie portfela i monitoring sytuacji pojedynczych inwestycji, emitentów papierów wartościowych oraz zabezpieczeń;
- 5) monitoring przestrzegania limitów,
- 6) raportowanie o poziomie ryzyka,
- 7) przeprowadzanie testów warunków skrajnych,
- 8) podejmowanie odpowiednich decyzji inwestycyjnych (w tym o wycofaniu się z inwestycji) w razie takiej potrzeby.

11) **ryzyko biznesowe**

Ryzyko biznesowe – ryzyko nieosiągnięcia założonych celów ekonomicznych wynikające ze zmian warunków makroekonomicznych (otoczenia) i niepowodzenia w rywalizacji rynkowej oraz ryzyko wpływu tych warunków na wysokość minimalnych wymogów kapitałowych w przyszłości. Ryzyko biznesowe może się przejawiać w obszarze wyniku finansowego, w obszarze strategicznym oraz warunków makroekonomicznych, w tym zmian regulacyjnych i warunków konkurencji.

Celem strategicznym w zakresie ryzyka biznesowego jest utrzymanie stałej, niewrażliwej na zmiany otoczenia pozycji rynkowej i ekonomicznej Banku, poprzez właściwy proces zarządzania strategicznego, monitorowania otoczenia i postępów strategii, planowania i zarządzania wynikiem finansowym oraz pomiar wrażliwości Banku na zmianę czynników otoczenia i podejmowanie działań mających na celu zmniejszenie wrażliwości Banku w przypadku stwierdzenia nadmiernej ekspozycji na zmianę poziomu ryzyka wynikającą ze zmian sytuacji zewnętrznej.

Zarządzanie ryzykiem biznesowym obejmuje:

- 1) analizę otoczenia gospodarczego, regulacyjnego, konkurencyjnego, demograficznego itp., stanowiącą podstawę budowy założeń do planu ekonomiczno-finansowego oraz założeń testów warunków skrajnych.
- 2) sporządzanie planu wieloletniego (Strategii działania) i planu rocznego,
- 3) analizę spójności planu i polityk w zakresie zarządzania ryzykami ze Strategią działania Banku,
- 4) przeprowadzanie testów warunków skrajnych w zakresie ryzyka biznesowego, opartych na analizie zmienności otoczenia makro i mikroekonomicznego Banku.
- 5) weryfikację planowanych działań Banku w celu realizacji zakładanego wyniku finansowego, w tym ewentualna korekta planu.
- 6) ocena ryzyka biznesowego tj. monitorowanie realizacji planu, zgodnie z Instrukcją sporządzania informacji zarządczej, odchyleń od realizacji planu oraz ocena ich przyczyn.

W celu ograniczania ryzyka biznesowego Bank zakłada następujące poziomy podstawowych wskaźników ekonomicznych:

1. coroczne wypracowanie wyniku finansowego netto zapewniającego realną odbudowę funduszy własnych,
2. coroczny przyrost funduszy własnych przekraczający wskaźnik inflacji,
3. utrzymanie wskaźnika C/I na poziomie nie przekraczającym 85% (limit strategiczny w zakresie ryzyka biznesowego).

12) zarządzanie kapitałem

Podstawowym celem strategicznym w zakresie adekwatności kapitałowej jest budowa odpowiednich funduszy własnych , zapewniających bezpieczeństwo zgromadzonych depozytów , przy osiągnięciu planowanego poziomu rentowności prowadzonej działalności.

Cel ten realizowany jest poprzez zarządzanie adekwatnością kapitałową oraz poprzez zarządzanie ryzykiem nadmiernej dźwigni finansowej i realizację założeń Polityki zarządzania kapitałem , tj. :

- a) ograniczenie narażenia Banku na ryzyko niewypłacalności (kapitałowe) tj. ryzyko wynikające z nie zapewnienia kapitału, jak i braku możliwości osiągnięcia poziomu kapitału adekwatnego do ponoszonego przez Bank ryzyka prowadzonej działalności, niezbędnego do pokrycia nieoczekiwanych strat oraz spełniającego wymogi nadzorcze umożliwiające dalsze samodzielne funkcjonowanie banku. Ocena ryzyka niewypłacalności odbywa się w ramach zarządzania adekwatnością kapitałową, w oparciu o zapisy Instrukcji szacowania kapitału wewnętrznego oraz oceny adekwatności kapitałowej,
- b) ograniczenie narażenia Banku na ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej zdefiniowane w art. 4 ust. 1 pkt.94) rozporządzenia (UE) nr 575/2013, jako ryzyko wynikające z podatności Banku na zagrożenia z powodu dźwigni finansowej lub warunkowej dźwigni finansowej, które może wymagać podjęcia niezamierzonych działań korygujących jej plan biznesowy, w tym awaryjnej sprzedaży aktywów mogącej przynieść straty lub spowodować konieczność korekty wyceny jej pozostałych aktywów,
- c) zapewnienie odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa kapitałowego Banku, przy jednoczesnym zapewnieniu możliwości rozwoju rynkowego Banku.

Limitem strategicznym w zakresie ryzyka kapitałowego jest współczynnik kapitału TIER 1 , którego poziom nie może być niższy od 11,50%.

Struktura i organizacja zarządzania ryzykiem, w tym informacje na temat jej uprawnień i statutu, lub innych rozwiązań w tym względzie

Organizacja zarządzania ryzykiem jest oparta o podział zadań realizowany w trzech, wzajemnie niezależnych liniach obrony:

- 1) **pierwsza linia obrony** (zarządzanie ryzykiem na pierwszym poziomie) - którą stanowi bieżące zarządzanie ryzykiem przez wszystkie jednostki i komórki organizacyjne Banku zaliczane przez Bank do pierwszego poziomu (w tym jednostki biznesowe lub jednostki wsparcia, np. odpowiedzialne za rozliczanie transakcji), stosujące mechanizmy kontroli ryzyka oraz odpowiednie mechanizmy kontrolne zapewniające właściwe stosowanie mechanizmów kontroli ryzyka i bieżące zapewnianie zgodności działania z obowiązującymi przepisami prawa, a także regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi;
- 2) **druga linia obrony** (zarządzanie ryzykiem na drugim poziomie) - którą stanowi zarządzanie ryzykiem przez pracowników na specjalnie powoływanych do tego stanowiskach lub

w komórkach organizacyjnych, niezależnie od zarządzania ryzykiem na pierwszym poziomie, w tym Zespół ryzyk i analiz ekonomicznych oraz inne komórki organizacyjne odpowiedzialne za zarządzanie ryzykiem na drugim poziomie (linii obrony), odpowiedzialne za niezależną: identyfikację, ocenę, kontrolę, monitorowanie ryzyka oraz raportowanie o ryzyku powstałym w związku z działalnością prowadzoną przez Bank (zarządzanie ryzykiem na drugim poziomie), obejmujące również składanie propozycji koniecznych działań,

- 3) **trzecia linia obrony** - którą stanowi audyt wewnętrzny, realizowany przez Spółdzielnię Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.

Do podstawowych zadań poszczególnych podmiotów systemu zarządzania ryzykiem należy:

1. Rada Nadzorcza:

- dokonuje okresowej oceny realizacji przez Zarząd założeń Strategii w odniesieniu do zasad zarządzania ryzykiem w Banku, w tym celu Zarząd Banku okresowo przedkłada Radzie Nadzorczej syntetyczną informację na temat skali i rodzajów ryzyka, na które narażony jest Bank, prawdopodobieństwa jego występowania, skutków i metod zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka.
- zatwierdza strategię działania Banku, zasady stabilnego i ostrożnego działania Banku, a także apetyt/ tolerancję na ryzyko i limity strategiczne dla każdego ryzyka uznanego za istotne.
- sprawuje nadzór nad kontrolą systemu zarządzania ryzykiem oraz ocenia jego adekwatność i skuteczność.
- sprawuje nadzór nad zgodnością polityki Banku w zakresie podejmowania ryzyka ze strategią i planem finansowym Banku,
- dokonuje okresowej oceny kompetencji Zarządu oraz poszczególnych jego członków jeżeli przepisy nadzorcze tego wymagają,
- powinna upewnić się, że wprowadzone przez Zarząd rozwiązania organizacyjne oraz procedury mające na celu ograniczenie występowania konfliktu interesów i powiązań personalnych zapewniają: właściwe rozdzielenie funkcji, niezależność i obiektywizm kontroli wewnętrznej, zapobieganie ryzyku powiązań personalnych.
- sprawuje nadzór nad skutecznością systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym Banku, w tym ryzykiem systemów informatycznych i bezpieczeństwem informacji oraz bezpieczeństwem realizacji usług płatniczych, w tym płatności internetowych, a także ryzykiem prania pieniędzy i finansowania terroryzmu (ryzyko ML/FT).
- zatwierdza dokumenty strategiczne w obszarze zarządzania ryzykiem operacyjnym Banku, a tym także apetyt/tolerancję na ryzyko operacyjne zawartą w tych dokumentach, a także przyjmuje odpowiednie informacje sprawozdawcze i wyniki kontroli wewnętrznej, na ich podstawie podejmuje decyzje o potrzebie podjęcia działań w reakcji na stwierdzone nadmierne narażenie Banku na ryzyko, w tym o dokonaniu rewizji Strategii.
- nadzorując ryzyko operacyjne szczególną uwagę poświęca zagadnieniom bezpieczeństwa informacji i systemów informatycznych, w tym:.
  - a) zarządzaniu bezpieczeństwem środowiska teleinformatycznego oraz ciągłością działania,
  - b) procesu tworzenia i aktualizacji strategii w obszarach technologii informacyjnej i bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego,
  - c) zarządzaniu elektronicznymi kanałami dostępu,
  - d) współpracy z zewnętrznymi dostawcami usług w zakresie środowiska teleinformatycznego i jego bezpieczeństwa,
  - e) zapewnieniu adekwatnej struktury organizacyjnej oraz zasobów kadrowych w obszarach technologii informacyjnej i bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego,
  - f) zarządzaniu jakością danych o kluczowym znaczeniu dla Banku.

- ma nadzór nad bezpieczeństwem informacji i systemów informatycznych, który polega w szczególności na:
  - a) zatwierdzeniu regulacji wewnętrznych w zakresie planowania strategicznego dotyczącego bezpieczeństwa informacji i rozwoju systemów informatycznych,
  - b) przyjęciu odpowiednich planów strategicznych,
  - c) upewnieniu się, że Zarząd skutecznie zarządza ryzykiem poprzez odpowiednią organizację systemu zarządzania ryzykiem,
  - d) podejmowaniu działań zmierzających do zmniejszenia ryzyka, w przypadkach jego nadmiernego wzrostu.
- Rada Nadzorcza uzyskuje informacje dotyczące efektywności zarządzania ryzykiem poprzez przyjęcie informacji o poziomie ryzyka, wyników testów procedur awaryjnych, wyników przeglądów zarządczych, a także wyników kontroli wewnętrznej i audytu wewnętrznego, jak również audytów zewnętrznych,

2. Komitet Audytu :

wspiera działania Rady Nadzorczej w zakresie sprawozdawczości finansowej i systemu kontroli wewnętrznej oraz systemu zarządzania ryzykiem poprzez przedstawianie Radzie Nadzorczej swojego stanowiska, ocen lub rekomendacji, pozwalających na podjęcie stosownych decyzji w obszarach sprawozdawczości finansowej, systemu kontroli wewnętrznej i systemu zarządzania ryzykiem. Nadzoruje w sposób bieżący skuteczność systemu zarządzania ryzykiem.

3. Zarząd Banku:

- odpowiada za opracowanie i wdrożenie strategii zarządzania ryzykiem, obejmującej również zarządzanie ryzykiem operacyjnym, w tym za zorganizowanie, wdrożenie i funkcjonowanie systemu zarządzania ryzykiem oraz, jeśli to konieczne – dokonania weryfikacji w celu usprawnienia tego systemu.
- zobowiązany jest zapewnić, że system zarządzania ryzykiem, w tym ryzykiem operacyjnym jest skuteczny – to znaczy, że proces zarządzania tym ryzykiem jest realizowany w sposób poprawny na każdym etapie, tj. identyfikacji, oceny, przeciwdziałania, kontroli monitorowania i raportowania,
- podejmuje decyzje dotyczące organizacji i działania procesów zarządzania ryzykiem (w tym ryzykiem operacyjnym i ryzykiem ML/FT), a także organizacji i działania środowiska wewnętrznego zarządzania tym ryzykiem, w ramach posiadanych kompetencji. W tym zakresie Zarząd zapewnia zasoby niezbędne do skutecznego zarządzania ryzykiem (w tym ryzykiem operacyjnym i ryzykiem ML/FT).
- zapewnia by instrukcje i procedury zarządzania ryzykiem obejmowały pełny zakres działalności Banku.
- dokonuje regularnych przeglądów strategii i polityk zarządzania ryzykiem (w tym operacyjnym) i systemu zarządzania ryzykiem, w tym zasad zarządzania tym ryzykiem.
- w przypadkach, gdy zajdzie taka potrzeba – Zarząd przeprowadza weryfikację i aktualizację, strategii zarządzania ryzykiem operacyjnym i systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym.
- okresowo przedkłada Komitetowi Audytu oraz Radzie Nadzorczej syntetyczną informację na temat profilu ryzyka (w tym operacyjnego), na które narażony jest Bank.
- odpowiada za bezpieczeństwo informacji i systemów informatycznych, w związku z tym szczególną uwagę poświęca zagadnieniom:
  - a) zarządzania bezpieczeństwem środowiska teleinformatycznego oraz ciągłością działania,
  - b) tworzenia i aktualizacji strategii w obszarach technologii informacyjnej i bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego,

- c) zarządzania elektronicznymi kanałami dostępu w tym bezpieczeństwa płatności internetowych,
- d) współpracy z zewnętrznymi dostawcami usług w zakresie środowiska teleinformatycznego i jego bezpieczeństwa,
- e) zapewnienia adekwatnej struktury organizacyjnej oraz zasobów kadrowych w obszarach technologii informacyjnej i bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego,
- f) zarządzania jakością danych o kluczowym znaczeniu dla Banku,
- g) zarządzania ryzykiem dla bezpieczeństwa usług płatniczych.

Zadania Zarządu w zakresie zarządzania ryzykiem systemów informatycznych i bezpieczeństwem informacji realizowane są poprzez:

- a) realizację procesów planowania, zgodnie z regulacjami wewnętrznymi w zakresie planowania strategicznego dotyczącego bezpieczeństwa informacji i rozwoju systemów informatycznych zatwierdzonymi przez Radę Nadzorczą,
- b) sporządzeniu projektów odpowiednich planów strategicznych,
- c) przyjęciu odpowiednich regulacji wewnętrznych,
- d) wdrożeniu struktury organizacyjnej w zakresie zarządzania systemami informatycznymi i bezpieczeństwa informacji zatwierdzonej przez Radę Nadzorczą, zapewniającej zapobieganie konfliktom interesów i odpowiednią efektywność zarządzania ryzykiem i systemami,
- e) nadzorowanie przestrzegania procedur wewnętrznych, w tym przyjmowanie bieżących informacji o poziomie ryzyka, wyników testów procedur awaryjnych, wyników przeglądów zarządczych, a także wyników kontroli wewnętrznej i audytu wewnętrznego, jak również audytów zewnętrznych,
- f) podejmowanie działań zmierzających do zmniejszenia ryzyka, w przypadkach jego nadmiernego wzrostu.

4. Członek Zarządu nadzorujący zarządzanie ryzykiem istotnym – Prezes Zarządu:

- a) w szczególności nadzoruje bezpośrednio zarządzanie ryzykiem na drugim poziomie,
- b) odpowiada za dostarczanie Komitetowi Audytu oraz Radzie Nadzorczej i Zarządowi rzetelnych sprawozdań w zakresie zarządzania ryzykiem istotnym.

5. Komisja ds. spraw przeglądów zarządczych oraz Komisja Weryfikacyjna –

odpowiadają za dokonywanie w sposób niezależny przeglądów i oceny regulacji w zakresie poszczególnych rodzajów ryzyk oraz szacowania kapitału wewnętrznego, systemu limitów, struktury organizacyjnej oraz mechanizmów i procedur kontroli wewnętrznej. Szczegółowe zadania Komisji określają odrębne regulacje. Stanowią element II linii obrony.

6. Komisja ds. przeglądu bezpieczeństwa IT odpowiada za dokonanie w sposób niezależny przeglądu i oceny funkcjonowania procesu zarządzania ryzykiem systemów informatycznych, bezpieczeństwem IT oraz informacji oraz ciągłości działania. Dokonuje również oceny przebiegu procesów zidentyfikowanych w działalności Banku oraz oceny istotności modeli.

7. Stanowisko ds. analiz kredytowych (wchodzi w skład Zespołu analityków kredytowych) – współpracuje z innymi merytorycznie odpowiedzialnymi komórkami organizacyjnymi w procesie projektowania założeń polityki kredytowej i wysokości limitów ograniczających ryzyko kredytowe oraz w procesie tworzenia regulacji wewnętrznych w zakresie ryzyka kredytowego i metodyk oceny zdolności kredytowej. Dokonuje weryfikacji transakcji kredytowych, na podstawie odrębnych

regulacji. Zadaniem komórki jest zapewnianie właściwej realizacji procesów związanych z akceptacją ryzyka kredytowego ,tj. skutkujących podjęciem decyzji kredytowej. Stanowi element II linii obrony w zakresie zarządzania indywidualnym ryzykiem kredytowym.

8. Stanowisko ds. monitoringu , windykacji i restrukturyzacji

(wchodzi w skład Zespołu analityków kredytowych) – przeprowadza niezależny monitoring i klasyfikację zaangażowań Banku oraz zabezpieczeń , dokonuje przeglądu ekspozycji kredytowych wraz z przygotowaniem wniosków o zmianę klasyfikacji , sporządza dla organów Banku informację zarządczą w zakresie windykacji i restrukturyzacji należności kredytowych. Zadaniem komórki jest dostarczanie Zarządowi i Radzie Nadzorczej niezależnych ocen jakości portfela kredytowego oraz rozpoznawanie i dokonywanie pomiaru ryzyka w portfelu. Stanowi element II linii obrony.

9. Zespół ryzyk i analiz ekonomicznych - stanowi element zarządzania ryzykiem na II poziomie. Jest niezależny (ale nie odizolowany) od jednostek biznesowych i komórek wsparcia usytuowanych na pierwszym poziomie, w których kontroluje ryzyko. Współdziała z jednostkami biznesowymi i komórkami wsparcia, tak aby przyczyniać się do osiągnięcia celu, jakim jest zapewnienie, iż pracownicy Banku -stosownie do ich zakresu obowiązków - są odpowiedzialni za zarządzanie ryzykiem.

10. Stanowisko ds. zgodności – opracowuje wewnętrzne regulacje w zakresie zarządzania ryzykiem braku zgodności, monitoruje ryzyko braku zgodności poprzez prowadzenie działań wyjaśniających oraz testy zgodności, sporządza raporty w zakresie ryzyka braku zgodności dla Zarządu, Komitetu Audytu oraz Rady Nadzorczej, odpowiada za spójność regulacji wewnętrznych Banku. Komórka monitoruje przestrzeganie mechanizmów kontrolnych realizując plan kontroli (testów) opracowany na podstawie matrycy funkcji kontroli. Stanowi element II linii obrony.

11. Audyt wewnętrzny- dostarcza obiektywnej oceny adekwatności i skuteczności funkcjonującego systemu zarządzania, w tym ocenia zgodność działań wszystkich jednostek i komórek (w tym komórki ds. ryzyka, komórki ds. zgodności) z polityką Banku oraz innymi regulacjami wewnętrznymi i przepisami prawa. Audyt wewnętrzny w Banku przeprowadza Spółdzielnia Systemu Ochrony Zrzeszenia Banku BPS S.A . Audyt wewnętrzny ma za zadanie kontrolę i ocenę sprawności działania systemu zarządzania ryzykiem oraz dokonywanie regularnych przeglądów prawidłowości przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem obowiązujących w Banku – stanowi III linię obrony.

12. Pozostali pracownicy Banku - mają obowiązek przestrzegania zasad zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, obowiązujących w Banku w formie wewnętrznych regulacji i zaleceń, uczestnictwa w postępowaniu wyjaśniającym przyczyny wystąpienia zdarzeń generujących ryzyko oraz raportowania tych zdarzeń. Stanowi element I linii obrony.

Zakres i charakter systemów raportowania i pomiaru ryzyka:

1. Do głównych zadań w zakresie zarządzania ryzykiem w Banku należy dostarczanie informacji na temat ryzyka i jego profilu, stosowanie działań profilaktycznych redukujących ryzyko i jego skutki oraz monitorowanie dopuszczalnego poziomu w tym nowych norm płynnościowych, określonych w Pakiecie CRD IV/ CRR.

2. Monitorowanie ryzyka stanowi część bieżącego procesu zarządzania ryzykiem i sprawozdawania o ryzyku w działalności Banku. System sprawozdawczości zarządczej dostarcza informacji na temat rodzajów i wielkości ryzyka w działalności Banku, umożliwia ocenę skutków decyzji w zakresie zarządzania ryzykiem i służy monitorowaniu przestrzegania limitów wewnętrznych. Monitorowanie ryzyka odbywa się z częstotliwością dostosowaną do wielkości i charakteru poszczególnych rodzajów ryzyka w działalności Banku oraz umożliwiającą dostarczenie informacji o zmianach profilu działalności.
3. Przepływ informacji dotyczącej zarządzania ryzykami kierowanej do Zarządu oraz Rady Nadzorczej jest sformalizowany i objęty „Instrukcją sporządzania informacji zarządczej w Banku Spółdzielczym w Końskich” (SIZ), definiującej częstotliwość, zakres, odbiorców oraz terminy sporządzania raportów i sprawozdań dotyczących ryzyka. Systemem Informacji Zarządczej są objęte wszystkie rodzaje ryzyka uznawane przez Bank za istotne. Zakres i częstotliwość raportowania jest dostosowana do skali narażenia na ryzyko, a także zmienności ryzyka zapewniając możliwość podejmowania decyzji oraz odpowiedniej reakcji w przypadku zmiany ekspozycji na ryzyko.

V. Ryzyko operacyjne

1. System zarządzania ryzykiem operacyjnym Banku jest wdrożony na podstawie postanowień Rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 8 czerwca 2021 r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz polityki wynagrodzeń w bankach, szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego w bankach oraz Rekomendacji M i D. Podstawy zarządzania tym rodzajem ryzyka określa Polityka zarządzania ryzykiem operacyjnym. Celem nadrzędnym jest utrzymanie narażenia Banku na ryzyko operacyjne na akceptowalnym przez Bank poziomie tj. poziomie bezpiecznym dla działania i rozwoju Banku.
2. Szczegółowy opis procesu zarządzania ryzykiem operacyjnym (w tym organizację procesu, system identyfikacji, pomiaru, monitorowania i raportowania a także zasady redukcji ryzyka) zawierają regulacje „zatwierdzone przez odpowiednie organy Banku:
  1. Strategia zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka zawierająca Strategię zarządzania ryzykiem operacyjnym oraz ryzykiem braku zgodności.
  2. Polityka zarządzania ryzykiem operacyjnym, Polityka powierzania czynności podmiotom zewnętrznym (outsourcing), Polityka zgodności, Polityka kadrowa.
  3. Instrukcja zarządzania ryzykiem braku zgodności.
  4. Instrukcja zarządzania ryzykiem operacyjnym.
  5. Polityka bezpieczeństwa informacji w Banku Spółdzielczym w Końskich.
  6. Instrukcja „Zasady i tryb powierzania wykonywania czynności z zakresu działalności bankowej podmiotom zewnętrznym (outsourcing bankowy) oraz oceny ryzyka operacyjnego w zakresie usług zleczanych podmiotom zewnętrznym przez Bank Spółdzielczy w Końskich.
  7. Instrukcja przeciwdziałania nadużyciom.
  8. Instrukcja Plan ciągłości działania Banku Spółdzielczego w Końskich.
  9. Instrukcja przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu w Banku Spółdzielczym w Końskich.
  10. Polityka przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu w Banku Spółdzielczym w Końskich.
  11. Procedura anonimowego zgłaszania naruszeń prawa oraz obowiązujących w Banku Spółdzielczym w Końskich procedur i standardów etycznych.
  12. Instrukcja wprowadzania produktu bankowego.

13. Polityka wdrażania nowych produktów.
  14. Instrukcja zarządzania kadrami.
  15. Regulamin organizacyjny.
  16. Instrukcja zarządzania systemami informatycznymi i ryzykiem systemów informatycznych.
  17. Instrukcja zarządzania projektami w Banku Spółdzielczym w Końskich.
  18. Instrukcja użytkowników systemów informatycznych w Banku Spółdzielczym w Końskich.
  19. Instrukcja zarządzania ciągłością działania w Banku Spółdzielczym w Końskich.
  20. Instrukcja zarządzania zmianą w Banku Spółdzielczym w Końskich.
  21. Polityka zarządzania ryzykiem modeli.
  22. Instrukcja monitorowania kluczowych wskaźników ryzyka w Banku Spółdzielczym w Końskich.
  23. Polityka ochrony danych osobowych.
  24. Polityka bezpieczeństwa w zakresie usług płatniczych i płatności internetowych.
  25. Instrukcja zarządzania ryzykiem bezpieczeństwa usług płatniczych.
  26. Instrukcja postępowania w przypadkach wystąpienia incydentu naruszenia bezpieczeństwa informacji.
3. Bank do wyliczenia wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka operacyjnego stosuje metodę wskaźnika bazowego BIA. Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego wyliczany jest zgodnie z zasadami określonymi w art. 316 Rozporządzenia nr 575/2013 UE z uwzględnieniem interpretacji EBA z dnia 20.11.2020r. (odpowiedź na pytanie 2018 – 3969).
  4. W Banku rejestracji podlegają zarówno straty niefinansowe jak i finansowe (rzeczywiste i potencjalne) bez względu na ich wysokość w wartości brutto tj. nie uwzględniające pomniejszeń o wartości odzyskane bezpośrednio oraz z tytułu mechanizmu transferu ryzyka. Do przeprowadzenia analiz Bank określa próg istotności zdarzenia w wysokości faktycznej lub potencjalnej straty przekraczającej 100 zł., z wyjątkiem zdarzeń dotyczących gospodarki gotówką (niedobory/nadwyżki kasowe i bankomatowe) oraz zdarzeń z rodzaju oszustwa wewnętrzne i zewnętrzne.

Straty brutto z tytułu zdarzeń ryzyka operacyjnego w podziale na klasy zdarzeń oraz kategorie zdarzeń w roku 2023 r. przedstawia poniższa Tabela:

Zdarzenia		Rok 2023	
		Ilość	Strata
Oszustwa wewnętrzne			
1.1	Działania nieuprawnione	0	0
1.2	Kradzież i oszustwo	0	0
Oszustwa zewnętrzne			
2.1	Kradzież i oszustwo	0	0
2.2	Bezpieczeństwo systemu	0	0
Zasady dotyczące zatrudnienia oraz bezpieczeństwo w miejscu pracy			
3.1	Stosunki pracownicze	0	0
3.2	Bezpieczeństwo środowiska pracy	0	0
3.3	Podziały i dyskryminacja	0	0
Klienci, produkty i praktyki operacyjne			
4.1	Obsługa klientów, ujawnianie informacji o klientach, zobowiązania względem klientów	0	0
4.2	Niewłaściwe praktyki biznesowe lub rynkowe	5	2 080,99

4.3	Wady produktów	0	0
4.4	Klasyfikacja klienta i ekspozycje	0	0
4.5	Usługi doradcze	0	0
Szkody związane z aktywami rzeczowymi			
5.1	Kłęski żywiołowe i inne zdarzenia	0	0
Zakłócenia działalności banku i awarie systemów			
6.1	Systemy	16	3 064,32
Wykonanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami operacyjnymi			
7.1	Wprowadzanie do systemu, wykonywanie, rozliczanie i obsługa transakcji	40	123 461,76
7.2	Monitorowanie i sprawozdawczość	1	9 000,00
7.3	Napływ i dokumentacja klientów	0	0
7.4	Zarządzanie rachunkami klientów	0	0
7.5	Kontrahenci nie będący klientami Banku (np. izby rozliczeniowe)	0	0
7.6	Sprzedawcy i dostawcy	0	0
RAZEM		62	137 607,07

5. Działania mitygujące podejmowane przez Bank:

- doskonalenie systemu zastępstw,
- budowanie kultury bezpieczeństwa informacji ,
- szkolenia pracowników,
- modyfikacja systemu kartowego przez dostawcę oprogramowania do obsługi kart płatniczych,
- podnoszenie jakości i wydajności infrastruktury teleinformatycznej,
- zwiększenie liczby kontroli wewnętrznych,
- przestrzeganie przepisów prawa i rekomendacji nadzorczych w zakresie bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego i informacji.

6. W 2023 r. nie zanotowano w Banku istotnych zdarzeń ryzyka operacyjnego.

VI. Ryzyko płynności i finansowania

- System zarządzania ryzykiem płynności w Banku jest wdrożony na podstawie postanowień Rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 8 czerwca 2021 r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz polityki wynagrodzeń w bankach oraz szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego w bankach, Rozporządzenia UE nr 575/2013 oraz Rekomendacji P. Podstawy zarządzania tym rodzajem ryzyka określa Polityka zarządzania ryzykiem płynności. Celem nadrzędnym procesu zarządzania ryzykiem płynności jest zapewnienie możliwości realizowania zobowiązań Banku na bazie bieżącej, zdolności do utrzymania płynności w krótkim, średnim i długim okresie zarówno w normalnych warunkach , jak i w przypadku wystąpienia zdarzeń kryzysowych-tak na poziomie Banku, jak i rynku – ograniczających dostęp do zabezpieczonych i niezabezpieczonych źródeł finansowania.

2. Opis procesu zarządzania ryzykiem płynności (w tym organizację procesu, system identyfikacji, pomiaru, monitorowania i raportowania a także zasady redukcji ryzyka) zawiera część VI niniejszej Informacji oraz regulacje, zatwierdzone przez odpowiednie organy Banku:
  - Instrukcja zarządzania ryzykiem płynności w Banku Spółdzielczym w Końskich,
  - Polityka zarządzania ryzykiem płynności.
2. Dla bezpieczeństwa działania Banku ważne jest utrzymywanie zdywersyfikowanych źródeł finansowania aktywów. Aktywa Banku finansowane są w znacznej mierze depozytami o wysokiej stabilności (udział depozytów stabilnych w aktywach netto wyniósł 68,72%), na które składają się głównie rozproszone depozyty osób fizycznych.
4. Techniki wykorzystywane przez Bank do ograniczania ryzyka płynności:
  - określenie tolerancji na ryzyko spójnej z apetytem na ryzyko,
  - określenie wszelkich prawnych, nadzorczych i organizacyjnych ograniczeń w zakresie transferu środków,
  - uwzględnienie wpływu na płynność innych rodzajów ryzyka tj. kredytowego, rynkowego, operacyjnego i reputacyjnego,
  - przeprowadzanie testów warunków skrajnych uwzględniających wpływ zarówno czynników wewnętrznych jak i systemowych (oddzielnie, jak i łącznie),
  - opracowanie planów awaryjnych płynności,
  - określenie zasad zabezpieczania przed utratą płynności poprzez stosowanie systemów limitów wewnętrznych ograniczających ekspozycję na ryzyko w tym również określenia poziomów wczesnego ostrzegania ,
  - określenie wielkości, zbywalności oraz składu utrzymywanej nadwyżki nieobciążonych, wysokiej jakości aktywów płynnych.
5. W procesie pomiaru ryzyka płynności Bank wykorzystuje następujące mechanizmy:
  - 1) utrzymanie poziomu aktywów płynnych w proporcji zapewniającej pokrycie środkami stabilnymi odpływów pomniejszonych o przypływy w okresie 30 dni w sytuacji awaryjnej, zgodnie z Rozporządzeniem 575/2013 UE (LCR).
  - 2) analiza poziomu płynności bieżącej (w tym śróddziennej), krótkoterminowej, średnioterminowej. Jednak w celu posiadania pełnej oceny strukturalnej posiadanych aktywów i pasywów dokonuje się analizy w poszczególnych przedziałach czasowych.

Akceptowalny poziom wskaźników płynności:

  - bieżącej (do 7 dni)- min 0,7
  - krótkoterminowej (do 30 dni)- min 0,8
  - średnioterminowej (od 1 do 12 miesięcy)- min 0,9
  - 3) ustalenie akceptowalnego poziomu stabilności bazy depozytowej poprzez wskaźniki:
    - udział depozytów stabilnych w depozytach ogółem- min 45%
    - wskaźnik stopnia finansowania aktywów netto depozytami stabilnymi – min 40%.
  - 4) ustalenie akceptowalnego poziomu miary LCR – min 100%.
  - 5) ustalenie akceptowalnego poziomu wskaźników dotyczących źródeł finansowania:
    - wskaźnik maksymalnego udziału dużych depozytów w bazie depozytowej – maksymalnie 35 %,

- wskaźnik udziału kredytów netto w bazie depozytowej – maksymalnie 45% .
6) ustalenie akceptowalnego przez Bank horyzontu przeżycia w przypadku zaistnienia następujących sytuacji kryzysowych:

- ostry kryzys wewnętrzny – minimum 1 miesiąc,
- ostry kryzys w systemie bankowym – minimum 1 miesiąc,
- ostry kryzys obejmujący Bank oraz system bankowy – minimum 1 miesiąc.

7) opracowanie systemu limitów wewnętrznych :

- wskaźniki płynności,
- limity zabezpieczające płynność,
- limity finansowania aktywów,
- limity płynności długoterminowej,
- limity stabilności bazy depozytowej,
- limity pozycji pozabilansowych

8) przestrzeganie limitów zewnętrznych (nadzorczych) - nadzorcze miary płynności, wprowadzone Uchwałą KNF w sprawie ustalenia wiążących banki norm płynności oraz wskaźniki płynności wynikające z Rozporządzenia UE nr 575/2013 (LCR, NSFR, wskaźnik dźwigni finansowej) .

9) wyliczanie wewnętrznego wymogu kapitałowego na pokrycie ryzyka płynności.

6. W celu ograniczenia ryzyka płynności rynku (produktu) Bank stosuje limity ograniczające wielkość zaangażowania Banku w poszczególne kategorie aktywów i rodzaje produktów, w szczególności rodzaje kredytów ze względu na termin, w rodzaje instrumentów kapitałowych i dłużnych czy w rodzaje jednostek uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych. W celu zapewnienia płynności płatniczej Bank lokuje środki w krótkoterminowe lokaty w banku zrzeszającym i krótkoterminowe papiery NBP oraz utrzymuje odpowiedni zapas gotówki .

7. Rezultaty testów warunków skrajnych są wykorzystywane:

- jako podstawa do podjęcia działań naprawczych bądź mających na celu ograniczenie ekspozycji Banku na ryzyko,
- w celu dostosowania profilu płynnościowego Banku do przyjętej tolerancji ryzyka,
- do oceny adekwatności nadwyżki płynności, a także zdolności do kompensacji niedoborów,
- jako istotny wkład w proces kształtowania awaryjnego planu płynności Banku oraz określania strategii i taktyki działania na wypadek pojawienia się warunków skrajnych płynności – w zależności od stopnia, w jakim przewidywane deficyty w finansowaniu są większe niż (lub przewidywane nadwyżki są mniejsze niż) te wynikające z tolerancji ryzyka płynności, Zarząd Banku powinien przekazać do akceptacji Rady Nadzorczej propozycje zmian w tym zakresie,
- jako element w procesie planowania strategicznego Banku,
- jako element codziennej praktyki zarządzania ryzykiem,
- bezpośrednio do ustalania limitów wewnętrznych,
- jako podstawa do dostosowywania i ulepszania regulacji wewnętrznych.

8. Testy warunków skrajnych.

Metodyka dokonywania analizy przepływów obejmuje oszacowanie efektu wystąpienia scenariuszy sytuacji kryzysowej w wariantach:

- kryzys wewnątrz Banku,
- kryzys w systemie bankowym,
- kryzys będący połączeniem obu wariantów.

9. Bank posiada awaryjne plany płynności spójne z testami warunków skrajnych. Obejmują one zakłócenia płynności wynikające z zaistnienia sytuacji kryzysowych opisanych w scenariuszach testów warunków skrajnych:

- a) plan działań awaryjnych na wypadek zagrożenia utraty płynności śróddziennej,
- b) plan działań awaryjnych w przypadku kryzysu wewnątrz Banku skutkującego przejściową utratą płynności (do 1 miesiąca),
- c) plan działań awaryjnych w przypadku kryzysu wewnątrz Banku skutkującego strukturalną utratą płynności (powyżej miesiąca),
- d) plan działań awaryjnych w przypadku pojawienia się zagrożenia utrzymania wymaganego poziomu rezerwy obowiązkowej,
- e) na wypadek pojawienia się w środkach masowego przekazu niekorzystnych informacji o Banku i całym systemie bankowym zagrażających utratą płynności,
- f) na wypadek wystąpienia awarii systemów informatycznych obejmującej Bank oraz lokalne instytucje finansowe,
- g) w przypadku wystąpienia kryzysu płynności w całym systemie bankowym,
- h) w przypadku wystąpienia kryzysu płynności wewnątrz Banku i w całym systemie bankowym.

10. Bank utrzymuje odpowiednią rezerwę płynności w celu zapewnienia płynności do 30 dni. W tym celu nadwyżki środków finansowych, nie wykorzystane w działalności kredytowej, są angażowane w lokaty w Banku Zrzeszającym oraz skarbowe papiery wartościowe a także w charakteryzujące się jak największą płynnością nieskarbowe papiery dłużne (komunalne, komercyjne).

11. Bank w dniu 13 maja 2016 r. przystąpił do systemu ochrony instytucjonalnej utworzonego przez bank zrzeszający i może korzystać z dodatkowych instrumentów zabezpieczających płynność dostępnych dla uczestników systemu tj. :

- a) skorzystanie ze środków zgromadzonych na rachunku Depozytu Obowiązkowego,
- b) pomoc finansowa z Funduszu Zabezpieczającego.

System Ochrony Zrzeszenia poprzez stały monitoring bieżącej sytuacji banków spółdzielczych objętych Systemem Ochrony oraz zaplanowane działania prewencyjne, wspomagające, oprócz wsparcia w zakresie płynności i wypłacalności jest w stanie udzielić również niezbędnej pomocy w przypadku ewentualnego wystąpienia sytuacji niestandardowych, co zapewnia poczucie bezpieczeństwa nie tylko dla samego Banku, ale również jego klientów.

12. System sprawozdawczości wewnętrznej w zakresie ryzyka płynności:

- a) w ramach dziennego monitoringu ekspozycji Banku na ryzyko płynności Zespół ryzyk i analiz ekonomicznych sporządza raport kształtowania się nadzorczych miar płynności, który przedstawiany jest do akceptacji Głównemu Księgowemu lub Członkowi Zarządu nadzorującemu ryzyko płynności.

- b) wyniki analizy ekspozycji Banku na ryzyko płynności, w tym przestrzegania limitów oraz przeprowadzanych testów warunków skrajnych są raportowane Zarządowi w cyklach miesięcznych oraz Radzie Nadzorczej w cyklach kwartalnych.
- c) Bank posiada, przyjęte uchwałami Zarządu Banku, wewnętrzne procedury postępowania w przypadku stwierdzenia przekroczenia limitów płynnościowych, obejmujące m.in. zasady informowania organów Banku o niedotrzymaniu wartości granicznych oraz wskazujące komórki odpowiedzialne za podjęcie działań ograniczających narażenie na ryzyko płynności do poziomów akceptowanych przez Bank.

13. Rozmiar i skład nadwyżki płynności na 31 grudnia 2023 r.:

- Lokaty międzybankowe – 95 305,61 tys. zł.
- Papiery notowane na aktywnym rynku – 3 861,06 tys. zł.

14. Normy płynności i inne regulacyjne normy dopuszczalnego ryzyka wynikające z przepisów nadzorczych:

- wskaźnik płynności krótkoterminowej LCR – 441,60 % ,
- wskaźnik dźwigni finansowej -9,43%,
- Bank nie był zobowiązany do tworzenia wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka płynności.

15. Luka płynności:

- dla przedziału do 1 miesiąca – plus 40 694,61 tys. zł.
- dla przedziału do 3 miesięcy - minus 9 594,03 tys. zł.
- dla przedziału do 12 miesięcy – minus 15 030,52 tys. zł.
- dla przedziału powyżej 12 miesięcy – minus 44 309,86 tys. zł.

Skumulowana luka płynności:

- dla przedziału do 1miesiąca – plus 53 380,69 tys. zł.
- dla przedziału do 3 miesięcy - plus 43 686,06 tys. zł.
- dla przedziału do 12 miesięcy – plus 8 596,52 tys. zł.
- dla przedziału powyżej 12 miesięcy – minus 7 020,32 tys. zł.

16. Dodatkowe zabezpieczenie płynności w ramach zrzeczenia:

W ramach realizacji funkcji zrzeczeniowej w zakresie płynności, głównym zadaniem Banku Zrzeszającego jest wspomaganie zrzeszonych Banków Spółdzielczych w procesie osiągnięcia wymaganego przez KNF poziomu nadzorczych miar płynności. Zadanie to jest realizowane przede wszystkim w oparciu o dedykowany Bankom Spółdzielczym produkt o nazwie „limit operacyjny na międzybankowym rynku pieniężnym” a także poprzez przyjmowanie lokat od banku zrzeszającego.

Limity zaangażowań na 31 grudnia 2023 r.:

Limit lokacyjny – 7 709 tys. zł.

Limit debetowy – 3 000 tys. zł.

VII. Ujawnienia informacji na podstawie Rekomendacji Z KNF

W niniejszej części Informacji Bank ujawnia informacje dotyczące:

- 1) przyjętej w Banku polityki zarządzania konfliktami interesów, istotnych zidentyfikowanych i potencjalnych konfliktów interesów oraz sposobu nimi zarządzania, zgodnie z Rekomendacją Z nr 13.6;

- 2) określonego w zasadach wynagradzania w Banku, maksymalnego stosunku średniego całkowitego wynagrodzenia brutto członków zarządu w okresie rocznym do średniego całkowitego wynagrodzenia brutto pozostałych pracowników banku w okresie rocznym, zgodnie z Rekomendacją Z nr 30.1.

1. Zarządzanie konfliktem interesów

Zarząd Banku opracował, zatwierdził oraz wprowadził w życie Politykę przeciwdziałania i zarządzania konfliktem interesów. Polityka dotyczy zarówno zaistniałych, jak i potencjalnych konfliktów interesów, określa relacje i zdarzenia, w których mogą wystąpić konflikty interesów oraz wskazuje, jak należy zarządzać takimi konfliktami. Polityka obejmuje w szczególności relacje, umowy i transakcje z podmiotami powiązanymi, oraz między Bankiem, a:

- klientami,
- udziałowcami,
- członkami Rady Nadzorczej i Zarządu,
- pracownikami,
- istotnymi dostawcami lub partnerami biznesowymi.

Bank określił kryteria dotyczące identyfikacji transakcji z podmiotami powiązanymi.

Polityka zarządzania konfliktami interesów dotyczy następujących obszarów:

- sposobów identyfikacji konfliktów interesów,
- mechanizmów kontrolnych służących zapobieganiu konfliktom interesów i minimalizowaniu ryzyka ich występowania;
- monitorowania konfliktów interesów, oraz
- raportowania o konfliktach interesów.

Bank określił zasady rozwiązywania konfliktów interesów wynikających z istnienia relacji pozasłużbowych (w tym pokrewieństwa) pomiędzy członkami Rady Nadzorczej lub Zarządu oraz pozostałymi pracownikami Banku. W szczególności Bank nie dopuszcza do sytuacji, w których istniejące relacje między pracownikami wpływałyby na niezależność ich decyzji lub osądu. Polityka nie zezwala na pełnienie dodatkowych funkcji przez członków Zarządu oraz osoby pełniące kluczowe funkcje w Banku w podmiocie zależnym lub innym podmiocie należącym do grupy, jeżeli mogłoby to negatywnie wpłynąć na efektywność wykonywanych obowiązków w Banku, w tym powodowałoby powstanie konfliktów interesów osłabiających niezależność osądu wobec funkcji pełnionej w Banku.

2. Maksymalny stosunek średniego całkowitego wynagrodzenia brutto Członków Zarządu w okresie rocznym do średniego całkowitego wynagrodzenia brutto pozostałych pracowników Banku w okresie rocznym.

Bank ustalił w „Polityce wynagrodzeń Banku Spółdzielczego w Końskich” maksymalny stosunek średniego całkowitego wynagrodzenia brutto Członków Zarządu w okresie rocznym do średniego całkowitego wynagrodzenia brutto pozostałych pracowników w okresie rocznym. W roku 2023 wskaźnik ustalony został na poziomie 320 %.

Stosunek ten został ustalony na poziomie umożliwiającym skuteczne wykonywanie zadań przez pracowników Banku, z uwzględnieniem potrzeby ostrożnego i stabilnego zarządzania Bankiem.

VIII. Opis Systemu Kontroli wewnętrznej

1. System kontroli wewnętrznej to zbiór zasad, procedur, mechanizmów i czynności kontrolnych, wkomponowany w sposób trwały i spójny w system zarządzania ryzykiem, powiązany z celami strategicznymi, wspomagający realizację celów biznesowych oraz umożliwiający sprawowanie nadzoru nad działalnością Banku.
2. System kontroli wewnętrznej funkcjonujący w Banku uwzględnia:
  - 1) stopień skomplikowania procesów funkcjonujących w Banku;
  - 2) zasoby, którymi dysponuje Bank;
  - 3) ryzyko zaistnienia nieprawidłowości w zakresie poszczególnych procesów;
  - 4) ocenę dotychczasowej adekwatności i skuteczności I i II linii obrony.
3. System kontroli wewnętrznej jest dostosowany do struktury organizacyjnej Banku i obejmuje wszystkie jednostki organizacyjne Banku.

1. Cele systemu kontroli wewnętrznej

1. W Banku funkcjonuje system kontroli wewnętrznej, którego celem ogólnym, zgodnie z art. 9c ust. 1 Prawa bankowego, jest zapewnienie u uczestników Systemu Ochrony Zrzeszenia Banku BPS, do którego należy Bank:
  - 1) skuteczności i efektywności działania,
  - 2) wiarygodności sprawozdawczości finansowej,
  - 3) przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem,
  - 4) zgodności działania z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi.
2. Bank Spółdzielczy uczestniczący w systemie ochrony na podstawie rekomendacji H KNF pkt 9.1 nie jest zobowiązany do dokumentowania w matrycy funkcji kontroli celów szczegółowych systemu kontroli wewnętrznej.
3. System kontroli wewnętrznej Bank obejmuje:
  - 1) funkcję kontroli mającą za zadanie zapewnienie przestrzegania mechanizmów kontrolnych dotyczących w szczególności zarządzania ryzykiem w Banku, która obejmuje stanowiska, grupy ludzi lub jednostki organizacyjne odpowiedzialne za realizację zadań przypisanych tej funkcji,
  - 2) komórkę do spraw zgodności - podlegającą bezpośrednio Prezesowi Zarządu, mającą za zadanie identyfikację, niezależną ocenę, kontrolę i monitorowanie ryzyka braku zgodności oraz zapewnienie zgodności działalności Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi oraz przedstawianie raportów w tym zakresie,
  - 3) niezależną komórkę audytu wewnętrznego mającą za zadanie badanie i ocenę, w sposób niezależny i obiektywny, adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej.
4. Na funkcję kontroli składają się:
  - 1) mechanizmy kontrolne,
  - 2) niezależne monitorowanie przestrzegania mechanizmów kontrolnych,
  - 3) raportowanie w ramach funkcji kontroli.
5. Bank przypisuje kluczowe mechanizmy kontrolne istotnym procesom.
6. W ramach działania funkcji kontroli wykonywane są kontrole wewnętrzne w ramach testowania pionowego oraz poziomego zgodnie z zatwierdzonymi przez Zarząd oraz Radę Nadzorczą rocznymi Planami testów (kontroli wewnętrznej).

2. Struktura systemu kontroli wewnętrznej

Funkcjonujący w Banku system kontroli wewnętrznej zorganizowany jest na trzech niezależnych poziomach:

- 1) Poziom I – zarządzanie ryzykiem w działalności operacyjnej Banku, na podstawie między innymi ustanowionych limitów, zgodności działania z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa, przepisami wewnętrznymi Banku oraz przyjętymi w Banku standardami rynkowymi. Na tym poziomie komórki/jednostki organizacyjne w ramach funkcji kontroli odpowiadają za identyfikację ryzyka, zaprojektowanie i wdrożenie mechanizmów kontrolnych oraz za monitorowanie poziome (weryfikacja bieżąca lub testowanie) przestrzegania mechanizmów kontrolnych w ramach własnej linii.
- 2) Poziom II – zarządzanie ryzykiem przez pracowników na specjalnie powołanych do tego stanowiskach/komórkach organizacyjnych (niezależnie od zarządzania ryzykiem na I linii) poprzez identyfikację, ocenę, kontrolowanie, monitorowanie i raportowanie ryzyka, a także monitorowanie przestrzegania mechanizmów kontrolnych w ramach własnej linii oraz w stosunku do I linii obrony w ramach monitorowania pionowego. Drugą linię obrony stanowią w Banku komórki organizacyjne mające za zadanie zapewnienie stosowania mechanizmów kontrolnych oraz dokonywanie niezależnego monitorowania ich przestrzegania. Komórki drugiej linii obrony, poza komórkami wskazanymi w przepisach prawa, wybierane są z zachowaniem zasady niezależności oraz zgodnie z kryteriami przypisania do odpowiedniej linii;
- 3) Poziom III – audyt wewnętrzny, mający za zadanie badanie i ocenę, w sposób niezależny i obiektywny, adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem oraz systemu kontroli wewnętrznej, który jest realizowany przez niezależną komórkę audytu wewnętrznego umiejscowioną na mocy zapisów Ustawy o bankach spółdzielczych (...) i Umowy Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS w Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.

3. Odpowiedzialność organów zarządzających i nadzorujących za zaprojektowanie, wprowadzenie oraz zapewnienie skutecznego i adekwatnego systemu kontroli wewnętrznej

Zarząd Banku odpowiada za zaprojektowanie, wprowadzenie oraz zapewnianie we wszystkich jednostkach organizacyjnych, komórkach organizacyjnych i stanowiskach organizacyjnych Banku funkcjonowania adekwatnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej, który obejmuje funkcję kontroli, Stanowisko ds. zgodności, oraz zapewnia niezależność tym komórkom. Podejmuje działania mające na celu zapewnienie ciągłości działania systemu kontroli wewnętrznej, w tym właściwej współpracy wszystkich pracowników w ramach funkcji kontroli oraz współpracy Stanowiskiem ds. zgodności oraz Spółdzielnią Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS w ramach realizacji funkcji audytu wewnętrznego, a także zapewnienie dostępu pracownikom realizującym te funkcje niezbędnych dokumentów źródłowych, w tym zawierających informacje prawnie chronione, w związku z wykonywaniem przez nich obowiązków służbowych.

Komitet Audytu wspiera działania Rady Nadzorczej w zakresie sprawozdawczości finansowej i systemu kontroli wewnętrznej oraz systemu zarządzania ryzykiem poprzez przedstawianie Radzie Nadzorczej swojego stanowiska, ocen lub rekomendacji, pozwalających na podjęcie stosownych decyzji w obszarach sprawozdawczości finansowej, systemu kontroli wewnętrznej i systemu zarządzania ryzykiem. Nadzoruje w sposób bieżący skuteczność systemu zarządzania ryzykiem.

Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad wprowadzeniem systemu kontroli wewnętrznej. Monitoruje skuteczność systemu kontroli wewnętrznej w oparciu o informacje uzyskane od Stanowiska ds. zgodności, Zarządu Banku, Komitetu Audytu powołanego w Banku oraz Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS z siedzibą w Warszawie w ramach realizacji funkcji audytu wewnętrznego. Dokonuje corocznej oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej (I i II Poziomu), w tym corocznej oceny adekwatności i skuteczności funkcji kontroli oraz Stanowiska ds. zgodności na podstawie przyjętych kryteriów zgodnych z Wytycznymi SSOZ BPS i przyjętą skalą ocen.

Audyt wewnętrzny- Bank jest uczestnikiem Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS w związku z czym czynności audytu wewnętrznego prowadzone są przez Spółdzielnię Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS, za pośrednictwem komórki audytu wewnętrznego Systemu Ochrony. Audyt wewnętrzny prowadzony jest w oparciu o plany roczne i wieloletnie audytu wewnętrznego, uchwalane przez Zarząd Spółdzielni i akceptowane przez Radę Nadzorczą Spółdzielni. Celem audytu wewnętrznego w Systemie Ochrony jest zapewnienie osiągnięcia celów Systemu Ochrony, m. in. poprzez audytowanie przestrzegania przez Spółdzielnię i Uczestników przepisów prawa, postanowień Umowy oraz zasad zarządzania ryzykiem.

W Banku funkcjonuje system informacji zarządczej w obszarze kontroli wewnętrznej.

Sporządzane są następujące informacje przedstawiane na posiedzeniach Zarządu, Komitetu Audytu oraz Rady Nadzorczej:

1. Kwartalne raporty dotyczące poziomu ryzyka braku zgodności (w zakresie wyników identyfikacji, oceny, kontroli i monitorowania wielkości i profilu ryzyka braku zgodności) oraz coroczna ocena systemu zarządzania ryzykiem braku zgodności przedstawiana przez Zarząd Radzie Nadzorczej oraz Komitetowi Audytu.
2. Kwartalne raporty o statusie zaleceń poaudytowych wydanych w ramach kontroli przeprowadzanych przez III Poziom.
3. Półroczne sprawozdanie z przeprowadzonych kontroli wewnętrznych wraz z informacją o nieprawidłowościach znaczących i krytycznych zidentyfikowanych przez Bank, a także o realizacji planów kontroli, wydanych zaleceń pokontrolnych i ich stanie realizacji, działań podjętych w celu usunięcia nieprawidłowości.
3. Sprawozdanie roczne z przeprowadzonych kontroli wewnętrznych oraz działalności komórki ds. zgodności obejmujące informacje dotyczące wszystkich kontroli wewnętrznych przeprowadzonych w ciągu roku, ilość wydanych zaleceń pokontrolnych i ich stan ich realizacji, działań podjętych w celu usunięcia nieprawidłowości.

IX. Informacja o spełnianiu przez członków Rady Nadzorczej i Zarządu Banku Spółdzielczego w Końskich wymogów określonych w art. 22aa ustawy Prawo bankowe oraz wytycznych EBA stanowiska KNF

1. Zgodnie z procedurami Członkowie Zarządu Banku i Rady Nadzorczej Banku po uprzednim złożeniu formularzy wtórnej oceny odpowiedniości zostali objęci oceną dokonaną odpowiednio przez Radę Nadzorczą oraz Zebranie Przedstawicieli za okres 2023 roku i uzyskali ocenę pozytywną.
2. Ocena Członków Rady Nadzorczej i Zarządu Banku została dokonana zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa wytycznymi, rekomendacjami i zaleceniami Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego oraz Komisji Nadzoru Finansowego z zachowaniem zasady proporcjonalności.
3. Rada Nadzorcza Banku, wypełniając obowiązki wynikające z „Polityki oceny odpowiedniości członków Zarządu oraz oceny odpowiedniości osób istotnie wpływających na profil ryzyka Banku Spółdzielczego w Końskich” dokonała indywidualnej i kolegialnej oceny Członków Zarządu za rok 2023 w zakresie dotyczącym:
  - 1) wykształcenia;
  - 2) poziomu wiedzy, umiejętności i doświadczenia w odniesieniu do pełnionej funkcji i powierzonych obowiązków;
  - 3) czasu poświęconego na wykonywanie obowiązków w Banku Spółdzielczym w Końskich i liczby pełnionych funkcji dodatkowych;
  - 4) powiązań z Bankiem i możliwości wystąpienia konfliktu interesów oraz umiejętności zachowania niezależności osądu;
  - 5) niekaralności.Biorąc pod uwagę powyższe Rada Nadzorcza Banku uznała, że Członkowie Zarządu spełniają wszystkie wymogi określone przepisami prawa do sprawowania funkcji oraz dają rękojmię należytego wykonywania powierzonych obowiązków.
4. Rada Nadzorcza dokonała również oceny zbiorowej Zarządu Banku jako organu kolegialnego w wyniku której stwierdziła, że Zarząd Banku posiada wiedzę umiejętności i doświadczenie konieczne do wypełniania jego obowiązków. Zarząd Banku jako organ kolegialny posiada znajomość tych dziedzin, za które członkowie Zarządu są kolegialnie odpowiedzialni oraz umiejętności pozwalające na skuteczne zarządzanie Bankiem i kontrolowanie wszystkich obszarów działalności Banku. Członków Zarządu Banku cechuje nieposzlakowana opinia, uczciwość i etyczność w działaniu, ponieważ nie istnieją żadne obiektywne i dające się udowodnić podstawy wskazujące na to, że jest inaczej. Poziom wiedzy, umiejętności i doświadczenia posiadanych przez poszczególnych członków Zarządu Banku w odniesieniu do całej działalności Banku umożliwia przedstawianie swoich poglądów, wpływanie na proces podejmowania decyzji, zrozumienia działań podejmowanych przez Bank oraz głównych ryzyk w jego działalności.
5. Rada Nadzorcza Banku uznała, że Zarząd Banku posiada wiedzę, umiejętności i doświadczenie odpowiednie do pełnionych przez nich funkcji i powierzonych im obowiązków oraz daje rękojmię należytego wykonywania tych obowiązków.

6. Wszyscy członkowie Zarządu za prawidłowość wykonywania obowiązków w 2023 roku otrzymali absolutorium.
7. Zebranie Przedstawicieli Banku w zgodnie z „Polityką oceny odpowiedniości członków Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Końskich” dokonało indywidualnej i zbiorowej (kolegialnej) oceny członków Rady Nadzorczej za rok 2023. W wyniku oceny indywidualnej stwierdzono, że wszystkie oceniane osoby, które uprzednio złożyły formularze wtórnej oceny odpowiedniości posiadają wiedzę, umiejętności i doświadczenie w odniesieniu do pełnionej funkcji i powierzonych obowiązków w Radzie Nadzorczej Banku oraz dają rękojmię należytego wykonywania tych obowiązków. Również reputację, uczciwość i etyczność należy uznać za nieposzlakowaną, ponieważ nie zaistniały fakty czy okoliczności, które mogły wpłynąć na reputację Banku. Aktywność zawodowa i pozazawodowa członków Rady Nadzorczej nie wpływa ograniczająco na czas przeznaczony do należytego wykonywania zadań organu nadzorującego w Banku a także nie wpływają na jakość i efektywność sprawowanego nadzoru w Banku. Członkowie Rady Nadzorczej nie pozostają w konflikcie interesów z Bankiem oraz posiadają umiejętność niezależnego osądu.
8. Zebranie Przedstawicieli stwierdziło, że Rada Nadzorcza kolegialnie uzyskała ocenę pozytywną, ponieważ indywidualne kwalifikacje, umiejętności i doświadczenie poszczególnych członków Rady Nadzorczej dopełniają się w sposób, zapewniający odpowiedni poziom nadzoru nad zarządzaniem Bankiem.
9. Członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej spełniają warunki art. 22aa ust. 3 ustawy Prawo bankowe, tzn. nie pełnią funkcji członka Zarządu lub Rady Nadzorczej poza Bankiem.

X. Załączniki do Informacji

1. Polityka informacyjna Banku Spółdzielczego w Końskich
2. Oświadczenie Zarządu Banku , zgodnie z CRR art. 435.1.e
3. Oświadczenie Zarządu Banku , zgodnie z CRR art. 435.1.f

Końskie, dnia 10 czerwca 2024 r.

Sporządził: Dominika Pękala – Inspektor

Sprawdził: Urszula Kocowicz – Główny księgowy

Ewelina Trudnos-Słoma – Stanowisko ds. zgodności